

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKU ZAKONA O STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU

Upoštevati dobro, odstraniti slabo

V naši občini se bliža h kraju javna razprava o osnutku zakona o stanovanjskem gospodarstvu. Ob tem se je pokazalo, da je nekaj vprašanj v osnutku zakona ostalo odprtih, zlasti tista, ki stanovanjsko gospodarstvo obravnavajo kot dejavnost posebnega družbenega pomena.

Če se ozremo na temeljne in splošne določbe osnutka, bi veljalo omeniti določilo, ki govori o investiranju. Po eni strani se s tem lahko ukvarja jo poslovne skupnosti za temeljne organizacije združenega dela, po drugi pa lahko v vlogi investitorja nastopa tudi samoupravna stanovanjska skupnost, vendar s pogojem, da to zaupa usposobljeni strokovni organizaciji. Republiški zakon naj bi v zvezi s tem določeval le nekatera osnovna in temeljna izhodišča, vse ostalo pa bi bilo prepuščeno samoupravnemu dogovarjanju tako v občinah, stanovanjskih skupnostih kakor v tozd.

Družbenoekonomski odnosi

Sklop teh odnosov je bolj zapleten, kot pri kakšni drugi dejavnosti. Že samo planiranje na področju stanovanjskega gospodarstva se razlikuje od tistega, s katerim se ukvarjajo druge samoupravne interesne skupnosti. Več kot na dlani je, da običajno petletno načrtovanje, torej dolgoročno planiranje, v stanovanjskem gospodarstvu pomeni sorazmerno kratka obdobja, v katerih se v najboljšem primeru lahko le orientiramo o potrebah družbeno usmerjene stanovanjske gradnje. Za dolgoročneje planiranje je potreben daljši čas kot drugje.

Drugo pomembnejše vprašanje, ki se vpleta v sklop družbenoekonomskih odnosov je nedvomno financiranje stanovanjskega gospodarstva. Pri tem naj bi še bolj kot doslej prišli do izraza vzajemnost in solidarnost, da se stanovanjska vprašanja rešujejo predvsem v okviru temeljnih organizacij združenega dela, se pravi, da delavec in občan prvenstveno sam, v okviru in s pomočjo svoje delovne organizacije, rešuje to vprašanje. S tem pa ni rečeno, in osnutek to tudi nakazuje, da ne bi bila možna širša družbena pomoč. Ob finančnih vprašanjih se je v javni razpravi pokazalo, da naj bodo določila, ki obravnavajo stanovanjsko solidarnost, v skladu s stališči predsedstva CK ZKS, kar zadeva delavce z

nizkimi osebnimi dohodki. Osnutek tudi govori, da so do solidarnostnih stanovanj upravičeni tisti, ki združujejo delo v tozd in pa socialno ogrožene kategorije občanov, invalidi, borci in ne nazadnje študentje in dijaki.

Tudi kar zadeva solastništvo pri stanovanjskih objektih in ki naj bi bilo po osnutku najmanj 25-odstotno, se je v javni razpravi pokazalo, da se temu v naši občini že vsekozi približujemo. Opredelili smo se, da nihče ne more dobiti družbenega stanovanja, ne da bi pri tem prispeval lastna sredstva.

Prav posebno poglavje družbenoekonomskih odnosov predstavlja gospodarjenje z obstoječim stanovanjskim skladom hiš. S posebnim aktom prenašamo vse hiše v upravljanje in gospodarjenje skupnosti stanovalcev, zboru stanovalcev in hišnim svetom. To je bistvena novost, ker je s tem dana skupnosti stanovalcev, kot pravni osebi, vsa pravica in dolžnost gospodarjenja s stanovanjsko hišo. Izjema naj bi bila le tam, kjer si dolžnosti in pravice pridržijo investitor kot lastnik stanovanja. Javna razprava je tudi pokazala, naj bi natančneje opredelili odnose med etažnimi lastniki in drugimi stanovalci, zlasti kar zadeva stroške.

Samoupravna organiziranost

Razen že omenjenih skupnosti stanovalcev, pri samoupravni organiziranosti ne gre za kakšne bistvene spremembe. Zbori stanovalcev v krajevnih skupnostih, naj bi bili v prihodnje fakultativna oblika organiziranosti, katere bi se stanovalci posluževali tam, kjer bi jo potrebovali. Bolj natančno pa bi kazalo opredeliti pravice in odgovornosti stanovalcev ter organov hišne samouprave in razmisliti o uvedbi sankcij za tiste, ki se ne bi držali sklepov organov stanovanjske hiše.

Za razpravljalce so ostala določila, ki govori o prisilni upravi, nesprejemljiva, pač zato, ker stanovanjska skupnost v nobenem primeru ni nadrejena hišnim skupnostim. Vendar bi se dalo

smiselno uporabiti potrebne ukrepe začasnega varstva v ozd ali na ravni krajevne skupnosti.

Ob tem bomo tudi stanovanjske zadruge obravnavali kot sestavni del družbeno usmerjene stanovanjske graditve. Osnutek govori o vsestranski samoupravni povezanosti zadrug s stanovanjskimi skupnostmi, kakor tudi pri izvajanju planov in programov.

Prehodne in končne določbe

V tem poglavju se osnutek posveča med drugim tudi vprašanju upokoencev, ko predlaga, naj bi za reševanje stanovanjskega vprašanja invalidov-upokoencev zagotavljali sredstva tako kot doslej, še do leta 1985. Po tem obdobju pa naj bi vprašanje omenjenih reševali tako kot za vse druge občane. Pri tem je mišljeno, naj bi vsak delavec, ki gre v pokoj, imel primerno rešeno stanovanjsko vprašanje.

Kar zadeva raziskovalno dejavnost, je v tem poglavju osnutka rečeno, naj bi v obdobju do leta 1985 zagotovili sredstva iz ostalih stanovanjskih skladov, pozneje pa še tako, kot na vseh drugih področjih, se pravi, preko programov raziskovalnih skupnosti. Ob tem času naj bi nekatere naloge iz programa raziskav tako rekoč sofincirali.

Ob razpravi je bilo rečeno, da bi postopek za sprejetje osnutka v predlog in kasneje v zakon uredili tako, da meseca julij in avgust, kot dopustniška, ne bi bila vračunana v čas za sprejetje predloga zakona. Tako naj bi čas javne razprave potekal šele od 10. septembra dalje. Skupaj s predlogom zakona o stanovanjskem gospodarstvu naj bi vsaj v osnutkih izdelali vse vzporedne predzakonske predpise: od normativov, standardov tja do osnutkov republiških dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki urejajo določena posamezna področja.

STAŠ OLUP

Dotik

Ulice, ceste, trgi so žile in precati urbanega organizma. Če cirkulacija v njih zastane, tudi mesto doživi infarkt.

Center, srce tega organizma, je po tej strani še precej občutljivo. Jutranji in zgodnjepopolnanski pretok mu napolni žile do roba: pešec vidi pešca kot oviro, ki mu lahko zapre pot, avtomobilist preštevava vozila pred seboj in se skuša s časom utripa semaforja – vmes naviti osji zvok mopedov, kriki piščalke miličnika, pogledi mimo oči, tekma z minutami, pred šesto, sedmo, drugo, tretjo.

Zjutraj in zgodaj popoldne se ne srečujemo z mestom. Tako kot drug drugemu se tudi njemu izogibamo.

Vsaka jutranja pot v, ali skozi mestno središče pa vztrajno kosteni naše razmerje do njega.

Svoje mesto in njegovo srce imamo »na splošno radi«, to vedno povemo. Ali to pomeni, da nam je všeč tista blagovnica, pri roki ta lokalček, in da

jo radi mahujemo po oni bližnjici?

Kdaj smo zadnjič dvignili pogled nad izložbo, opazili, da je hišna fasada čudovita, da tiste okraske in rozete vidimo prvič. Da so ta vrata najbrž ročno izdelana, da je tlak po katerem korakamo prav umetelno sestavljen?

Zgodi se to enkrat, pa drugi in tretjič, in postane skoraj navada. V tem, ko se ti z vsako stopinjo podoba mesta, od tlaka do streh, v vsem kar zajame pogled, neprestano spreminja, je nekakšno sprotno uživanje. Ko zajameš podobo, ki te še posebej prevzame, se skoraj ustaviš. Če se tisti hip ne zaleti vate kateri od lovcev časa, jo objameš, potipaš, si jo zapomniš in skoznjeno navežeš z mestom še pristnejši stik.

Ne ob sedmi, ne ob drugi, takrat žile poljejo in kipijo, takrat tečemo. Kasneje, proti večeru.

Tam na oglu Cankarjeve in Beethovnove sta stopnici. Ko sonce zahaja se z njih ozrite prek Titove, Čopove proti Tromostovju. Dotaknete se našega, svojega mesta.

D. R.

Alli strehe res pokrivajo vse, ki jih potrebujejo?

foto Dragan Arrigler

Kdaj ceneje?

Problematika finansiranja letovanj v občini Ljubljana Center

Delovna skupnost vsako leto razpiše program letovanj in zimovanj, in ga ponudi otrokom, ki so vključeni v osnovno šolo ali VVO občine Center. Program je bogat, tako da se lahko otroci, ki želijo letovati, prijavijo v termine, ki jim najbolj odgovarjajo. Žal ugotavljamo, da število otrok iz občine Center na letovanjih upada. Vzrok je v oskrbnih cenah, ki je, razen za

predšolske otroke, enaka ekonomski ceni, kar pa nikakor ni sprejemljivo. Če hočemo vsem otrokom, ne glede na socialni položaj družine, približati letovanja, moramo oskrbno ceno s pomočjo zainteresiranih dejavnikov znižati.

Za rešitev programskih in finančnih težav želimo, da SIS družbenih dejavnosti uredijo in poenotijo finansiranje letovanj in da se SIS v občini že v programih opredelijo za dejavnosti – telesna kultura, kultura, zdravstvena preventiva itd. – v počitniških domovih.

Za reševanje problematike smo pripravili pregled programskih dejavnosti po posameznih SIS družbenih dejavnostih in jih posredovali, da bi lahko na podlagi skupnih pokazateljev pripravili samoupravne sporazume za sofinansiranje dejavnosti na letovanjih in zimovanjih.

S svojimi programi se vključujemo v naslednje SIS družbenih dejavnosti: SIS za otroško varstvo, SIS za socialno skrbstvo, SIS za vzgojo in izobraževanje, SIS za kulturo, SIS za telesno kulturo, SIS za zdravstveno varstvo.

Prepričani smo, da bomo zaradi pomembnosti dejavnosti že v prihodnjem letu uspeli rešiti sofinansiranje posameznih programskih osnov, in da bomo na ta način znižali ceno oskrbnega dne.

FRANCI BERGANT